

Imrédy Béla személyi titkára és a társai – nyilasok, detektívek és újságírók a nácik ügynökei között

2018 június 23. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Államrend?rségi detektívek, újságírók, nyilas politikusok vannak azok között az ügynökök között, akik a nácik nyilvántartása szerint nekik dolgoztak a negyvenes években.

Közéjük tartozott például Imrédy Béla személyi titkára, Újpétery Elemér, a nyilas Vágó Pál vagy éppen Ráttkay R. Kálmán, az egyik meghatározó széls?jobboldali szerkeszt??. A listát a Vörös Hadsereg találta meg 1945-ben, és egy részét továbbították az ÁVH-nak. A bátran hazaárulónak nevezhet? hálózat tagjainak nagy része Nyugatra menekült, de volt olyan is, akit a kommunista állambiztonság átvett. Mert nem csak a széls?baloldalt leplezzük le, hanem a széls?jobboldalt sem kíméljük.

A második világháború végén a hazánkat felszabadító, majd megszálló **szovjet Vörös Hadsereg** megtalálta az SS, illetve a **náci párt biztonsági szolgálatának, az SD-nek** („*Der Sicherheitsdienst des Reichsführers SS*”) a **titkos anyagát**. Ennek része volt az az iratcsomó, amely a **Magyarországon foglalkoztatott Gestapo és SD-ügynökök egy részének névsorát**, fed?számát, és néhol rövid leírását tartalmazta. Ezt a részt továbbították a magyar állambiztonság felé. Unikális ez az anyag, még akkor is, ha természetesen nem vehetjük százszázalékosan hiteles történelmi forrásnak. Egyrészt nagy valószínűséggel hiányos, másrészt nem tudjuk, hogy a szovjet, ill. a magyar állambiztonság nem hagyott-e el tudatosan neveket, nem másította meg az iratokat. Ezzel együtt is nagyon értékes forrásanyag.

Már csak azért is, mert már az ügy összefoglaló jelentéséb?l kiderül, hogy a nagyjából nyolcvan egykori ügynök közül mindössze négy (!) maradt Magyarországon, többségük nyugatra menekült. Másrészt azért, mert látjuk majd, hogy szépen beépült az SD mindenhová. (Gyakorlatilag senkit sem kértek számon, így ez is alátámasztja, amit az állambiztonsági korszakkal kapcsolatban is tudunk: Magyarországon nemzeti sport a megúszás.)

Els? cikkemben a nevek els? részét fogom közölni, de jellemz?en csak azokat, akik?l találtam valamit, lehet tudni, hogy kik voltak, és akik nagy valószínűséggel tényleg a nácik ügynökei lehettek. Sokan közülük a nyilas párthoz köthet?ek, nyilvánvaló, hogy a **Harmadik Birodalom nagyon szorosan behálózta a magyar széls?jobboldalt**. Az ezzel kapcsolatos történelmi fejtegetéseket és következtetéseket meghagynám másoknak.

Lássuk azt az 1952-es jelentést, amely elmagyarázza az irat eredetét: *„Jelentés Budapest, 1952 augusztus 29. Budapest felszabadításakor a Szovjet Hadsereg egységei megtalálták a német Biztonsági Rend?rség /: Sicherei Dienst:/ „B” osztályának anyagát, amely a Magyarországon foglalkoztatott Gestapó és S.D. Ügynökök egy részének névsorát és fed?számát tartalmazta.*

A szovjet elvtársak az anyagot legépelve, egy példányban átadták Hatóságunknak, az jelenleg alosztályunkon fekszik el. Az anyagban kb. 80 S. D. ügynökr?l, azoknak munkájáról van említés téve. Az ügynökök tulnyomó többsége nyugatra menekült, Magyarországon jelenleg négy tartózkodik, s abból egy, már hosszabb ideje Hatóságunk hálózatában van foglalkoztatva.

A nyugaton tartózkodók közül 28 személy ügyében lett felderítés végezve. (A névsor az S. D. obj. dossziéban van). Az alosztályon fekszik el még négy német fed?szerv?l is anyag, ezek az alábbiak: Zündapp Service, MAM Autókereskedelmi Vállalat, Els? Dunag?zhajózási Társaság, Mittelmayer és Társa. A négy vállalat volt vezet?i és alkalmazottai nagyrészen nyugatra menekültek, vagy ismeretlen helyen tartózkodnak.”

KORNHUBER ÉS URBAN, A KÉT NÉMET REZIDENS

A jelentést az „I./3-g. Alosztály” készítette („a Magyarország területére átdobott hírszerz?k, >diverzánok< felderítése és ártalmatlanná tétele, valamint elhárítási munka végzése a határsávban”). Az iratokból kiderül, hogy az SD egyik magyarországi rezidense (vezet?je) **Joseph Urban SS-tiszt volt**, aki fed?állásában az említett *Els? Dunag?zhajózási Társaságot* vezette. Ugyanúgy rezidensként dolgozott Magyarországon **„Artur Kornhuber német újságíró”** is. Utóbbi is beazonosítható. A *Pesti Hírlap* 1942-es cikke szerint: *„A >Hamburger Fremdenblatt< jelentése szerint Kornhuber Artur, a lap budapesti tudósítója, Hamburgban a párt, az állam, a hadsereg, a tudomány és a gazdasági élet köreib?l meghívott vendégek el?tt el?adást tartott Magyarország helyzetér?l a háborúban.”*

Kornhuber neve a második világháború után, a *Világosság* 1945-ös cikkében is felbukkant. „A napokban feljelentést tettek a népbiztonságra vitéz Onczay László, a volt Károlyi-uradalmak elmozdított központi igazgatója ellen. [...] A feljelentés szerint vitéz Onczay, aki Endre László személyes politikai jó-barátja volt, az **ország egyik legnagyobb uradalmát**, amelynek kiterjedése 47.000 katasztrális hold volt, a **német érdekek szolgálatába állította**. Vitéz Onczay László nevéhez fűződik annak az >udvartartásnak< a megszervezése, amely Veessenmayer Edmund, a németek magyarországi helytartója rendelkezésére állt a Károlyi-uradalmak főtí kastélyában.

Itt volt egyébként állandó lakása Kornhuber Artúrnak is, aki a németek és az Endre-klika részére állandó kémszolgálatot teljesített”.

Ez tehát már akkoriban nyílt titok volt. Valószínűleg Kornhuberé az a sírhely, amely az egyik [internetes nyilvántartásban is szerepel](#). E szerint **Rióban van a nyughelye** az 1901-ben született és 1993-ban elhunyt „Arthur Kornhuber”-nek. Mivel Brazília (és Dél-Amerika) volt a nácik (és nyilasok – [lásd például Kutasi Kovács Lajos történetét](#)) kedvenc menedékhelye, ezért a gyanú, hogy róla van szó.

EPPELDAUER – KÖRÖZÖTT CSALÓ ÉS ÁLDETEKTÍV

Most nézzük az ügynököket. Az első név „Eppeldauer Andor”. Az Arcanum folyóirattára ezúttal is segítségemre volt. A *Kis Újság* 1946-os cikkében ezt olvashatjuk róla: „A főképzettség bizalmi csoportjának egyik tagja beosztottja, Szabó Teréz rendszermozgató alhadnagy, hosszas nyomozás után elfogta **Eppeldauer Andor körözött csalót és áldetektívét**, aki körülbelül félmillió forintot csalt ki ügyfeleitől. Eppeldauer már 1943-ban rendszerfelügyelőnek adta ki magát, később **Gestapo-megbizottként mutatkozott be**, majd a felszabadulás után mint gazdasági nyomozó tevékenykedett.”

A lista szerint nem csak bemutatkozott, valóban az SD ügynöke volt. A *Világ* cikke szerint egyébként nem „Szabó Teréz”, hanem „Budinszky Béla **B-listás rendszermozgató hadnagy**” leplezte le és fogta el Eppeldauert. Mindkét cikk szeptember 28-án jelent meg, így csak találgathatjuk, hogy itt miért Budinszky, s ott miért Szabó kapta el.

Talán, hogy egy B-listás rendszermozgató ne legyen hős?

MELEGA GYULA, ÁLLAMRENDSÉGI DETEKTÍV

A következő név: „Huba (eredeti neve: Melega) Gyula”. Ő is sikerült beazonosítani. Arról a nyomozóról van szó, akiről a *Pesti Hírlap* 1931-ben ezt írta: „Melega Gyula **államrendéségi detektívnek** a Horthy Miklós-ut 19. számú házban levő lakásán betörték jártak és négyezer pengő értékű ruhaneműt megékszerűen vittek el onnan.” Az államrendéségi detektív egyébként visszatérő szereplője volt a *Pesti Hírlap* cikkeinek, volt, hogy akció közben nek öltözve jutott be egy kártyabarlangba: „A szmokingos ur dr. Kotof Olivér, a két hölgy pedig Kipper István és Melega Gyula. Ez volt egyik legmulatságosabb trükkünk, mellyel az egyik Múzeum-körúti kártyabarlangba hatoltunk be. A klubot árgus szemmel őrizték, oda gyanús idegennek behatolni lehetetlen volt.

De mikor a kapus az elegáns szmokingos urat és hölgy kíséretét meglátta, gyanútlanul engedte fel őket a lépcsőn és akadálytalanul juthattak a kártyaterembe, ahol a bakkasztal mellé ültek”

– mesélte a lapnak a detektívfelügyelő a harmincas években. Melega az ügynökök többségével elhagyhatta az országot, hiszen a *Magyar Nemzet* 1962-ben ezt írta „*Cataniában* [Olaszország] elhunyt Huba Melega Gyula volt rendszerista.”

„LORÁNTH GYÖRGY” – HETÉNYI ERNŐ FIA

A következő ügynök azért érdekes, mert azt írják róla, hogy az a Hetényi Ernő volt az apja, [akiről korábbi cikkemben már írtam](#).

állambiztonság a keleti tanok és kultúrák iránt érdeklődő személyek megfigyelésére használt. Hetényi maga az ötvenes évek közepén „Viktor” fedőnéven dolgozott az állambiztonságnak, és több jel szerint korábban magas beosztásban dolgozott az államvédelemnél. Erről azért vannak csak töredék-információink, mert az ötvenhatos iratok jelentős részét eltüntették.

Hetényi korábbi ÁVH-s múltját az az iratrészlet is megerősíti, amely a náciknak dolgozó fiáról szól: „*Loránth György a múltban újságíró valamelyik délutáni lapnál. HETÉNYI ERNŐ v. politikai osztály vezetőjének természetes fia. Jelenleg korcsmája van a Corvin-közben >Matróz csárda<. Felszabadulás után többször irta a Képes Figyelőben [...] Kapcsolata Hetényi után Sombor-Schweintzer [Sombor-Schweinitzer József rendőrtiszt, főkapitány-helyettes, 1919-től a politikai rendőrség egyik vezetője, keményen fellépett a szélsőjobboldal ellen – MG] legfelsőbb bizalmas embere Rozsnyai-val, Preisz-el Lantos-al és Stoltéval együtt.*”

Látjuk, hogy ezt az újságírót Sombor-Schweinitzer bizalmi emberének nevezik, ha így volt, **nagy szolgálatot tett a náciknak.**

KORDA ÉS HALMI – KÉT ÜGYNÖK A M. A. M.-NÁL

Következik két olyan név, akik az egyik fedőcégnél, a M. A. M.-nél dolgoztak: „*Korda Rudolf /Kónitz Raul/ a MAM Autókereskedelmi vállalatnál van felsorolva, mint G [Gestapo] ügynök. Ugyanott felsorolva Halmi Béla fényképész.*”

Korda Rudolf több ÁBTL-dossziében is szerepel, saját aktája is van. „*A dosszié Korda Rudolf osztrák állampolgárságú újságíróra vonatkozó iratokat tartalmaz, aki 1939-ben a magyar kémelhárítás (VKF-2. Osztály, defenzív osztály) titkos tiszt állományú tagja volt.*” [És, ha minden igaz, emellett a náciknak dolgozott].

Halmi Béla is beazonosítható. Vele kapcsolatban említésre került a 8 Órai Újság 1929-es cikkében egy bírósági ügy kapcsán: „*Katz Piroska színésznő reklámcélokra fényképfelvételeket készíttetett Halmi Béla fényképésznél, aki egy képeslapban leköszölte azokat anélkül, hogy erre engedélyt kapott volna.*”

AKI ELREJTETTE A NÁCIK KÉRÉSÉRE KOVARCZ EMILT

Most áttérhetünk a nyilasokra. A következőkből világosan látszik, hogy a nyilas párt ezer szállal kötődött a náci párthoz, a Harmadik Birodalom ügynökei beférkőztek a magyar szélsőjobboldaliak közé. A következő személlyel, „*Parragi Tivadarral*” kapcsolatban megjegyezték, hogy „*nála lelt búvóhelyre K. Emil a mi utasításunkra.*”

Később kiderül, Kovarcz Emil nyilas politikusról van szó. Kovarcz 1939 februárjában a Dohány utcai zsinagóga ellen elkövetett merénylet részeseként 1940-ben elvesztette mandátumát, a honvédtörvényszék pedig kétévi börtönre ítélte és lefokozta. Időközben Németországba szökött – valószínűleg ekkoriban biztosított számára búvóhelyet az említett „Parragi”.

Utólag szórakoztató, hogy az iratban Parragi neve alatt az szerepel, hogy „*Germanofil*” (németbarát). Valamelyik lelkes, de kevésbé méltó államvédelmis ennek a „személynek” is utánanézett, majd odaírta tollal:

„nincs” az adatbázisukban ez a személy. Ennyi erővel kereshették volna *Lojális elvtársat* is.

HUBERT, AKI BEKAPCSOLTA A NYILAS VÁGÓT A HÁLÓZATBA

A következő név „*Haraszthy Vince rendőrtanácsos*” (fedőszáma: „V-23”). Őt a harmincas években jegyezték meg még „*rendőrfogalmazóként*” említették. Majd egy fontos összekötő tükör fel: „*Gerle Hubert V-25 [a fedőszáma] Schicht német vállalat budapesti fiók.*” az irat szerint

„kapcsolatot tartott fenn a magyar nyilaskeresztes párt vezetőivel: SZÁLASI, VAJNA, Vágó-val. Az utóbbit bekapcsolta az SD hálózatába.”

Gerle Hubertet az SD magyarországi rezidense (vezetője), „*URBAN stürmbannführer*” a következőképpen jellemezte:

„Az a tökéletes magyar nyelv-tudásával nekünk nagy érték, mint tolmács és összekötő kapocs a nyilaskeresztes párt és mi közöttünk. Nagyon szorgalmas beosztott. Mindig kész a feladatok végrehajtására.”

És az iratok szerint tehát a kapcsolta be Vágót, azaz Vágó Pál nyilas képviselőt a hálózatba. Vágó volt az, aki a negyvenes évek elején hírhedt beszédet tartott a parlamentben, amelyben a németek melletti száz százalékos elkötelezettséget követelte, valamint angolbarátsággal vádolta a Kállay-kormányt. Személyéről és saját személyes „tragédiájáról” (Ieszúrta lánya zsidó származású vőlegényét) [korábbi cikkemben már írtam](#).

RÁTKAY R. KÁLMÁN – A MAGYARSÁG FELELŐS SZERKESZTŐJE

A következő név is kimondottan ismertnek számított: „Rátkai Kálmán. Újságíró és író. >Ki mentette meg Európát?< című könyv írója és Adósok című cikk szerzője. Főszerkesztője a Magyarország című lapnak, Szálasi ellenfele, egyik vezetője a nyilaskeresztes pártnak.” A Népszava 1941-es cikke „Rátkai Kálmán, a >Magyarország< felelős szerkesztőjeként” említette. Másol: Rátkay R. Kálmánként, illetve Rátkay-Radich Kálmánként szerepel, ma az [utóbbi változat az elfogadott](#). A második világháború után az emigráció lapjainál dolgozott.

IMRÉDY BÉLA KAPCSOLATKÉNT, TITKÁRA ÜGYNÖKKÉNT SZEREPEL

A cikkem elején már említettem az SD egyik rezidensét, Kornhubert.

Az a kapcsolatai között a német iratok felsorolták Rajniss Ferencet és Imrédy Bélát.

Rajniss szélsőjobboldali magyar újságíró, lapszerkesztő, politikus, az Új Magyarország és a Magyar Futár című hetilap főszerkesztője, a Szálasi-kormány vallás- és közoktatásügyi minisztere volt. Imrédyt még kevesebbeknek kell bemutatni: 1938 és 1939 között Magyarország (németbarát) miniszterelnöke volt, 1946-ban kivégezték. Az iratban a Kornhuber kapcsolatai között említik – ez nem jelenti azt, hogy ügynök lett volna. Arra ott volt a veje.

Imrédy ellenőrzése nem lehetett túl bonyolult, hiszen a politikus unokahúgának a férjét (aki egy ideig a személyi titkára volt) az SD emberei között sorolták fel:

„Újpetrey Elemér [...] Tagja a >Máltai vitézek< nevezetű rendnek. Németbarát. Összekötöttései vannak a Vatikánban.”

Újpetrey Elemér a külügynél dolgozott, de sokáig Imrédy mellett dolgozott. Visszaemlékezése ([Végállomás Lisszabon – Hét év a magyar királyi külügy szolgálatában](#)) során hivatkozott forrás azóta is. Külügyi titkárként (és Gestapo-ügynökként) még exkluzív fényképeket is készített a II. bécsi döntésről.

Folytatom.

Mező Gábor - www.pestisracok.hu

Tisztelt olvasók!

Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következő címen: <https://twitter.com/syracuse73>. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lajk számít, segíti a magazin működését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

DR. DRÁBIK JÁNOS
100 ÉVVEL TRIANON UTÁN
DVD A trianoni gyalázaatról tabumentesen

„Egy film amelyet minden magyarnak látnia kell”

Ajánló
